

PETER **God Sinomuyatuy amumi mohti** **Pēniata**

¹ Nu' Peter, Jesus Christ ayaatnihqa, it penta. Nu' añ ahtsaval'iwtaqamuy Pontus, Galatiat, Capadociat, Asiat, pu Bithyniat añqe' hinnumyaqamuy öqalanta. ² Ura Itana God añwu pay umuy tuwi'taqe, umuy namorstat, Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy umuy sutsvo oya, uma Jesus Christ unwáyat akw kwanw'ewayhtote', put aw tuqayvastotaniqat öviy'o. Nam núokwa, pu kwakwhaunañwa qaöwíhintaqá umumi pitsíwtaa.

A Living Hope

³ Nam Jesus Christ Itahtutuyqawhqay aw yantaqaat i' Naat God pas kaptsitiwaa. Kwakwhat pi pam hapi pas núokwanihqe itamuy tímuy'vaqe, nõyit qaso'taqat itamumi noa, Jesus Christ mokiwuy añqw ahoy tātaynaqee. ⁴ Pam itamuñem pas qahinhtiñwuqat, pu qahováriwtaqat, pu qasulawhtiñwuqat hihta öveqatsit ep warani'ta. Put öviy uma unañwvahi'syuñwa, ⁵ God qapēvewnayakahkañwo. Pi pam umuy ayo óyahqe, umumi so'ñwamiq pahsavo tunatyawtaniqey öqalay'ta. Noqw so'ñwaveq pu' pam umuhmakiway umumi nóani. ⁶ Noqw öviy uma pas hinhaqam hahlayya, pay nāmahin pi as uma ka pu' hihsavo hīhihta añ kānanvotyaye putuiwyuñwa. ⁷ Hak sikavalasivat aw pohtanik, qōhit akw put aw tuwantañwu. Noqw tis pi

ōviy God umuhqapevewniy sikavalasivat pay sūlawhtiñwuqat epnihqe pas pavan hihkay'taqat aw pohtani. Nihqe pam put aw pohtaqw, uma tayawniwyani, pu kaptsitiwyani, pu lomayuaatiwyani, hisat Jesus Christ pítuniq'ō. ⁸ Put uma hakiy aw qa yóriki'kahkañw put aw unañway'yuñwa. Uma as pu' put aw qa taykahkañw aw tūtuptionsiwaqe hahlayhtiwiisa. Hahlayhpit pas kurs hin pañqawiwniqat pas pavan nukñwat pasiwtaqat pan uma hahlayya. ⁹ Pi umuhqapevewniy ahpiy aniwnit uma himuy'vayani, umuhhikwsi ayo nõñakniqat put'a. ¹⁰ Noqw God lavay'aymat put umuy õkwatuwe' ayo óyaniqat añwu pay yuaaykuyat, put pantaqat añ pās heptotaqe, pu añ pupriya. ¹¹ Pi Christ Hikwsiat pumuy amuhpe pakiwtaqa Christ soon qa hīhihta añ kānavotat, pep pu' momiq taviwniqat añwu pay pumuy āawna. Noqw ōviy puma put hakiy yuaaykuqat, pu haqe' qalawmaqat añ pupriya. ¹² Noqw pay puma qa nennemyat, umeñem ïit pēnayaqat pan amumi mātakti. Noqw hikis pi õñaqw hoñvia'yam it aw pupriyaniqey nānawakna. Noqw umumi hapi i' lomatuawi yuaatiwa, hakimuy lavay'a'yatuy amuhpiy'o, Qahováriwtaqat Hikwsit õñaqw taviwhqat õqalayay añq'ō.

A Call to Holy Living

¹³ Noqw ōviy uma rohomhtotiniqe umuh-wuwniy moñwvas'iwyuñwni; pās umu'nañway yeskahkañw, hisat Jesus Christ mātaktiniqat aw taywiskahkañw, it kuwahtiput pep makiwyaniqey ōviy yūmosa unañwvahi'wisni. ¹⁴ Uma God aw

tūqayyuñwni, put tımatnihqee. Ura as uma hisat God tunatyayat qa navoti'yunqee nāp umuhtunlayiy añ hinwisa. Noqw pu' hapi uma qa pan hinwist, ¹⁵ Añ ahsupoq suan hinyuñwni, i' hak umuy wánwayhqa hin suan hintaqat pan'i. ¹⁶ Ispi yan ura pey'taq'ö: Uma qahováriwyuñwni; pi nu qahováriwta. ¹⁷ Noqw ason uma Itanay qa sinonuiñanihqat aw nānawakne' it u'ni'yunwni: Pam hapi sohsokmuy amuñem hin yúkuni; hak hin tumalay'taqat pan put eñem yúkuni. Noqw öviy uma yep qatsit ep yeskahkañw, put kaptsi'kahkañw hinwisni, ¹⁸ It navoti'yunwee: God umuhhisatqatsiy an'ewakwnihqat añqw umuy mātavihqata, it qatsit umunamuy navotiyamuy ahpiy umumi mātaviwhqat añq'ö. Ura pam hihta pas hihkay'taqat qahinhtiñwuqat akw umuy mātavi, sikavalasivat, sen qötsásivat qa put akw'a, ¹⁹ Nit Christ unwáyat akw'a. Ura pam mañat pas qa hihta akw hovariwkañw qa hihta akw hintaqat ankañw umuñem taviwa. ²⁰ Pas hisatñahaqaqw God tūwaqatsit nāt qa yukut, pepeq pay pan put eñem yuku; nit yepehaq so'ñwaveq pu' umuñem tūwaqatsit aw put tavi. ²¹ Noqw put ahpiy uma God aw tütuptsiwa, put mokiwuy añqw ahoy tātaynaqe, pas pavan sinotaqat aw'i. Nihqe öviy uma God qapēvewnayakahkañw, put ahpiy hihta unañwvahsi'wisa. ²² Noqw uma hapi Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy lavayit pas antsanihqat aw tuqayvastotaqe, umuh'unañway kwañw'ewakwtotat, añ tuptsiwni'yunqamuy amumi pas antsa unañway'yunwñiqey tuwi'vaya. Taa, uma pan hinwise', pas

suyan unañway'kahkañw pas pavan nānami unañway'yuñwni. ²³ Pi uma hapi pu' pas puhutihtiwya, qa sinmuy sūlawhtiñwuqat amuhpiynit, hakiy qasulawhtiñwuqat ahpiy'o, God lavaiyat pas taytaqat, sūtsepnihqat akw'a. ²⁴ (Pi tutuvenit añ yan pey'ta.) Sinom sohsoyam tūsaqat anyuñwa; pu pumuy lomavitsañwaam tūsaqat siyat anta. Tūsaqa tsakq, siat ayo posñwu; ²⁵ Noqw Tutuyqawhqat lavaiyat hapi pas qa haqami sōta, yan'i. Noqw i' lavayi hapi lomatuwawi, umumi mātaviwa.

2

The Living Stone and the Holy Nation

¹ Paniqw öviy uma nukpan'unawat sohsoq ayo yukuyani, pu sohsoq unatwita, pu nawip'ew hintsatskiwhqata, pu kan'ewhtunatyata; pu nuhtumiq hiñqawaniqey qe'totini. ² Nen uma titipostuy puhunōñakqamuy amún pihut hin pas tuñlay'yuñqat pan it lavayit pas antsanihqat tuñlay'yuñwni; nen uma put akw wuñwyani, ³ Pi uma Tutuyqawhqat núokwayat pay añqw yukuyaqee. ⁴ Put hapi aw uma ökini, owat taytaqat antaqat aw'i. Ura as sinom put ayo tūvayaqw, God put namorsta, ispi pas hihkay'taq'ö. ⁵ Noqw uma piw pas tayyuñqat o'wat anyuñqw, put akw God nēnem kītani. Pep uma God eñem hihta hintsatskani; piw Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy put aw hahlayhtiwisniqey aw nānoi'yuñwe', Jesus Christ ahpiy put unañwveyani. ⁶ Ura tutuvenit ep yan pey'ta: Meh, nu hapi it owat pas hihkay'taqat namorstage, Zion ep ikiy ep

tuyqaveq távini. Noqw put aw tuptsiwhqa hapi soon hamanhtini. ⁷⁻⁸ Noqw õviy uma tuptsiwyaqw, pam úmuyniqw pas hihkay'ta. Níkañw hakim añ qa tuptsiwyaqam, pu God lavayiyat aw qa tuqayvastotaqam put aqw múnukya. Sam pi pan amuñem yúkiwhq'õ, õviy pi yan hapi pey'ta: I' owa kílalwaqamuy amuhpiy ayo tûviwhqa kíhut ep tuyqaveq páki, yan'i. Pu piw yan'i: Puma it owat ep tönökyat, put aqw múnukyani, yan'i. ⁹ Noqw uma hapi pas namorstiwayaqam sínomu, pas Moñwit God awwat wimmoñw'iwyuñwa, sinom qahováriwyuñqamu. God pas nāp umuy nēñem sinota, uma put qaan'ewakw hintsakpiyat tunvotnayaniqat õviy'o. Ura as uma qatalpuve yesq, pam qaan'ewakw tālat ep qátuhqey añqw umuy wánwayi. ¹⁰ Ura as uma qa sūp sínomu; níkañw pu' hapi uma God sínomatu. Ura as qa hak umuy õkwatuwa; noqw pu' hapi God umuy õkwatuwa.

Slaves of God

¹¹ Pas aw iunañwamu, uma hapi pay qa yep sínomníkañw, pay hāk hinnumyaqat nu panwat umumi okiw pañqawni: Uma umuhtokoy tuñlayiyat qa añ hinwisni; taq pam hakiy hikwsiyat aw nāyawñwu. ¹² Añ qa tuptsiwni'yuñqamuy amunawit uma suan yesni. Noqw puma as umuy qalomáovelayat, umuhlomahintsakpiy aw tayyuñwe' God pas hihtatotani, hisat pam pumuy amumi pohtaq'õ. ¹³ Uma sinmuy amuñem hin hintaqat yukit añ ahsupoq kaptsi'yuñwni, Tutuyqawhqat tunatyayat éñemi. Uma moñwit

pas susmohpeqnihqat aw tūqayyuñwni, ¹⁴ Pu imuy moñw'oyiwuyñqamuy put ahpiy ayatiwyaqamuy amumii. Puma pi qalomáhintsatskaqamuy sivintoynayanıqe õviy ayatiwya, pu añ súanhinwisqamuy tayawintiwisniqee. ¹⁵ Pi uma lomayesniqat pan God umuñem tunatyawta. Noqw pan hapi añ an'ewakw wuwni'yuñqam, ñasta navoti'yuñqam kurs hihta ep umuy õvelantotani. ¹⁶ Uma qenive hoñkahkañw yesni. Nikañw uma qa put aw yankahkañw haqam qalomáhintsatskaniqey wūwantotat, God tumal'aymatnihqey pan tunatyawyuñwni. ¹⁷ Uma sohsokmuy kaptsi'yuñwni; God tímuyatuy sohsokmuy amumi unañway'yuñwni; pi uma nuhtum put tímatu. Uma God mamqasyani; moñwit kaptsi'yuñwni.

The Example of Christ's Suffering

¹⁸ Uma añ tūtuwıktu, uma umuhmoñwimuy kaptsi'kahkañw amumi tūqayyuñwni, añ lōlolmatuy, pu hakiy pāsyañwuqamuy qa púmuy-sa amumii, añ a'nō unañway'yuñqamuy amumi pīwu. ¹⁹ Pi hak qa hihta ep qaanhtit, okiwsaniwe', God aw-sa taykañw añ kuyve', pam hapi God unañwveni. ²⁰ Nikañw kurs pam hihta ep õwihiniwhte', put ep wuvahtiwe', pas piw nakwhani'taqw, ya hak sen put ep aw kātaytani? Nikañw kurs pam aw súanhte', put ep okiwsaniwe', ep nakwhani'te', pam God unañwveni. ²¹ Pi pay nūñwupi uma nakwhani'yuñwniqey aw wánwayniwya. Pi pay Christ piw itamuñem kānavotpit añ kuyvaqe, itam hinyuñwniqat itamumi mahtakna, uma put an

hinwisniqat ōviy'ō. ²² Pam qa haqam hihta ep qaanhti, piw qa himu atsálvayi put moañaqw nōña. ²³ Sinom put aqw hiñqaqwaqw, pam qa tuwat pumuy amumiq hiñqawu. Pam okiwsaniwkañw nāoyniqey qa pañqawu. Pay panis pam God hihta añ pas suan yúkuñwuqat aw nāmatavi. ²⁴ Pam pas nāp itahqaanhtipuy tokoy ep yankañw nahoylehtsit ep hāyilti; nihqe tūhotiwhqe umuy qalaptina. Noqw ōviy itam put amum so'qe qaanhtotiniqey qe'tote', put amum yeskahkañw suan hinwisni. ²⁵ Pi uma as kanelmuy amún nāp haqami lasya. Nikañw pu' hapi uma umuhhikwsiy tumalay'maqat, pu umumi tunatyawmaqat aw ahoy öki.

3

Wives and Husbands

¹ Pu úmaa, momoyamu, pay uma piw pan nāp umuhpuwsuñwmuy amumi maqaptsi'kahkañw yesni. Noqw kurs haqawat God lavaiyat aw qa tuqayvahsi' yēse', puma umuy pās yeskahkanw pumuy kaptsi'yuñqat aw tayyuñwe', ² God lavaiyat aw tūtuptsiwani, nāmahin as puma qa hisat put aw tūqaykahkañwo. ³ Uma qa suovaamnihqat lomayuyahiwtani, umuhhōmiy aw hihin yuykuyaniqeyu, pu sikavalasivat yuwsiyuñwniqeyu, pu lomayuwsita. ⁴ Uma qa panyuñwt, umuh'nañway qamātaqpuvenihqat nasitoynayani. Uma okiw'unañway'kahkañw kwakwhat yesni. Pam pantaqat God-niqw hihta a'nō hihkay'taqat pas qa hinhtiñwuqat anta. ⁵ Pi yan hapi hisat ima momoyam qahovárstunatyat

hinwisqam God aw yanyuñqam nāyuyuwsinaya, puwsuñwmuy amumi maqaptsi'kahkañwo. ⁶ Oviy pi ura Sara Abraham aw tūqaytaqe put moñwílawu. Noqw uma hapi súan hinwise' put timatni, nen soon hihta ep tusiiwyuñwni. ⁷ Pu úmaa, añ tahtaqtu, uma pahsi'kwa pumuy amumum yesni, pumuy kaptsi'kahkañwo; pi puma qa umún ö'qaltu. Noqw umuhnawakinpi qa haqami hihta akw sóonhtotini. Pi uma pumuy amumum qatsit, God kuwahtipuyat, makiway'yuñwa.

Suffering for Righteousness' Sake

⁸ Taa, noqw öviy uma sun tunatyawkahkañw, tūokwatuwi'yuñwni. Uma nānatupkomnihqey pan nānami unañway'yuñwni. Uma nun'okwatni; nāvāsiani. ⁹ Ason uma qalomáhintsaniwye', sen nāphinsasviwye', qa túwatyamantani. Uma qa panyuñwt umuhpew'iwyuñqamuy amuñem lolmat tunatyaltotimantani. Pi God umuñem lolmat tunatyaltiçe öviy umuy wánwayi. ¹⁰ Pi yantaq'ö: Qatsit nāvokawinkañw, lomatalöñnit añ taymaniqey nāwaknaqa hihta qalolmat aw leñiy ñuy'tani; noqw himu atsa soon moañaqw nōñantani. ¹¹ Hihta qalolmat qa hintsakt, lolmat hintsakni. Pam uyiwawqatsit tunatyawkañw, put aqwhaqam nõyi'mani. ¹² Pi Tutuyqawhqa añ suan hinwisqamuy amumi tayma, piw pumuy nāwakinpiyamuy aw tūqaytañwu. Nikañw pam añ qaanhinwisqamuy amumi qa kwañwátayta. ¹³ Noqw puyaw uma hihta lolmat añ ö'qalyaqw, hak umuy hintsanni? ¹⁴ Noqw kurs uma suan hinwise', put ep hihta añ kānanvotye', uma hapi hahlayhpit epyani. Oviy uma pumuy qa

mamqasyani; piw uma qa hin unañway'yuñwni. ¹⁵ Uma qa panyuñwt umu'nañwpeq God Tutuyqawhqalalwe', kaptsi'yuñwni. Pu ason hak umuy hinoqw umuh'unañwpeq God aw unañwvahsi'yuñqat umuy tūviñtaqw, uma put aw hin lavayhtotiniqey sutsep pās pasiwyuñwni. Nikañw uma pahsi'kwa tūkaptsi'kahkañw, yuaatotamantani, ¹⁶ Suyan unañway'kahkañwo. Noqw umuy qaanhinwisqat pañqaqwaqam hamanhtotini, umuy Christ eñem lomahinwisqat qalománeveltoynayaqey ep'e. ¹⁷ Ispi kurs God pan tunatyawtaniqw pay pi uma tatam hihta lolmat hintsatskaqey ep okiwsaniwyani, nen hihta qalomáhintsatskaqey qa put epyani. ¹⁸ Pi pay ura Christ súantaqanikañw añ qa súanhinwisqamuy qaanhtipuyamuy ep sūs kānavota, itamuy God aw ökinaniqe öviy'ö. Ura put tokoat mokiwuy añ kuyvaqw, God put hikwsiyat taytoyna. ¹⁹ Noqw pam pankañw hihikwsimuy sivikive tañawtaqamuy amumi lomatuwawit yuaata. ²⁰ Ura puma hisat qa tuqayvastota, Noah qatsiyat ep'e, ephaqam ura God sinmuy amumi wuhko maqaptsi'taq'ö, nāto Noah pākihut yuykuq'ö. Noqw ura híkiyom, pay nānalnihqam, put añqw tañawtaqe pātsikqat añ kūkuyva. ²¹ Noqw pu' hapi itam pumuy amún ayo nõñakiwta, kūyit akw tuvoylatotiqee, Jesus Christ mokiwuy añqw ahoy tātayhqat ahpiy'ö. Hak tokoy pāhomhtaqtat nu qa put pañqawht, hakiy unañway kwanw'ewakwtat, God atpip suan hinmaqat hapi nu pañqawu. ²² Ura Jesus Christ öveqatsit aw pákihqe, God putvaqe qatuptu. Noqw God hoñviaymat, pu hihta añ moñw'iwyuñqam, pu

öqalat pasiwyuñqam, puma sohsoyam put aw maqaptsi'yuñwa.

4

Changed Lives

¹ Noqw öviy hapi Christ tokoy akw itamuñem kãnavotqe, mōki. Noqw uma pan piw tunatyawkahkañw, so'niqey añ suhtaq'ewyani, pi mokqa qaanhtiput qe'tiñwuniq'ö. ² Noqw öviy uma hihsavo yep qatsit ep hinnumye', nāp umuhtuñlayiy qa añ hinwist, God tunatyayat añ hinwisni. ³ Ura itam pay añqaww itahqatsiy añ qa tsa' hihta ep qaanhtoti, añ qatuptsiwñi'yuñqamuy amuni. Noqw pay nam pahsa'ni. Ura itam tuskapqatsit añ qa unañwtalya; nuwö'nañway'yuñwa; honaqkuyit akw hōnaq'iwyuñwa; haqam nōviwhqat ep nanaqasnonovañwu; qaunañwtalqatsit añ hinnumyañwu; pu hihta wutsit tuyoy'ewakwnihqat aw nāwakintiwiwa. Noqw pu' uma qa pan hinwisa. ⁴ Pi añ qatuptsiwñi'yuñqamuyniqw hinhti qw kurs uma pumuy qa amumum pas panhaqam qa unañwtalqatsit añ hintsatska. Noqw öviy puma umuy nānaphin yuaatota. ⁵ Nikañw puma soon qa God aw nālavaytani, hakiy añ yesqamuy pu so'pumuy amuñem hinwat yúkuniqey aw moñwvasiwtaqat aw'i. ⁶ Yaniqw hapi öviy imuy so'niqamuy amumi ura lomatuawi yuaatiwa, puma as sinomnikañw tokoy ep hin yukuniwyaqw, pumuy hikwsiam God an yesniqat öviy'o.

Good Managers of God's Gifts

⁷ Sohsoy himu so'ñwamiq ökiwsia. Oviy uma pās unañwat yesni. Uma namituyqawi'yuñwe', nāwakinwisni. ⁸ Nikañw uma hapi nānami unañway'yuñqey pas qa qe'totini, pi nami'nañwa qaantaqat nihtiwtatqat nākwapnañwuniq'ö. ⁹ Uma kwañwtotoynayakahkañw umuhkiy añ pās nāooyani. ¹⁰ God qa sunyuñqat hihta sinomuy huylawu. Noqw öviy hak hihta makiwhqey akw tūmoñwvasnani, God tumal'ayaat qa atsáy'maqat pan'i. ¹¹ Haqawa yuaate' God añqw lavayit yuaatamantani. Nuhtuñem hihta hintsakqa pay God añqw öqalay makiwhqey tunvotnani. Uma sohsoy hihta añ God momiq tavi'wisni, Jesus Christ ahpiy'o. Nam sohsoyam put pas hihtatotat, moñwílalwani, sutsep aqwahaqamii. Nam antaa.

Suffering as a Christian

¹² Aw iunañwamu, kurs uma soñawnen qōhit akw aw pohtiwye', pay uma put ep qa pas hin wūwantotani, suhpan pas soon hisat uma put aw ökiniqey pan'i. ¹³ Qa panyat, uma tuwat hahlayhtotini, tsáñawpi uma Christ amum kānanvotyaniquee. Taq ason pam pas hímuniqey pan namtaknaqw uma piw put amum pas hinhaqam hahlayhtotini. ¹⁴ Kurs uma Christ ep qalomásasviwye', pep hapi uma hahlayhpit epyani, ispi Hikwsi pas hímuniqqa umumi pitsíwtaniq'ö, God Hikwsiata. Ayam hakim hapi as God qalomáyuaatotañwu; noqw uma hapi put pas pavan hihtatotañwu. ¹⁵ Nikañw uma qa haqawa hakiy ninaqey ep kānavotni, sen uyiñwuniqey ep'e sen hihta qalomáhintsakqey ep'e, sen aye' sinmuy hintsakpiyamuy ep

nātsurstoynaqey ep'e. ¹⁶ Nikañw kurs hak Christ sinoatnihqey ōviy okiwsaniwe', pay pam qa hahmanht, it yantaqat ep God pas hihtatani. ¹⁷ Taq aw hapi pitu; noqw God mohti sinomuy amuñem hin yúkuni. Nikañw kurs pam itamuñem mohti hin yúkuniqw, ya sen ima God añqw lomatuawit aw qa tuqayvastotaqamuy amuñem hin yukiltini? ¹⁸ Noqw kurs i' hak súantaqa pēp qa ayo yamakq, ya sen imuy God qa kaptsi'yuñqamuy, pu qaanhinwisqamuy pumuy amumuñem hin yukiwtani? ¹⁹ Yanta. Noqw ōviy ima hakim God tunatyayat anwat hihta añ kānanvotyagam súanhinwise' God aw taqanañwtotit, hikwsiy put aw noi'yuñwni, pumuy yúkuhqat, pas soon hisat pumuy ayo yúkuniqat put aw'i.

5

The Flock of God

¹ Nu umuhpa' hakimuy wukw'a'yatuy u'nanani, pay nu piw wukw'ayanikañwo, pu Christ okiwsaniwhq aw yóriki'taqa; pu ason pam māaktiqw, nu nuhtum put amum kaptsi'tiwni. ² Uma God sinomuyatuy amumi tunatyawyuñwni. Oviy uma qa tusoqtumalay'yuñwt, su'qawkahkañw amumi tunatyawyuñwni. Uma qa sivat ōviy tumalay'yuñwt, pas kwañwtoynayakahkañw God eñem tumalay'yuñwni. ³ Pam umuy put sinomuyatuy amumi tunatyawyuñwniqat aw oyaqw, uma pumuy amumi qa tutuyqawyaqey qa pan hinyuñwni. Uma qa panyuñwt, pumuy hin hinwisniqat amumi hin nāmahtakni'yuñwni. ⁴ Noqw ason Christ sohsokmuy itamumi

tunatyawtaqa mātake', pam hihta pas pavan nukñwat, qa hinhtiñwuqat ahsatit umumi nóani. ⁵ Piw uma añ tsātsayomu, uma umuhpe wūwukwmuy amumi maqaptsi'yuñwni. Uma sohsoyam nānami maqaptsi'yuñwni, okiw'unañway'kahkañwo. Taq God añ kwivi'nañway'yuñqamuy amumi rohomhtiñwu; nīkañw pam haqam okiw'unañway'yuñqamuy núokway máqañwu. ⁶ Paniqw òviy uma God òqalayay ehpewi nāqahihtatotani. Noqw hisat aw pituqw, pam soon qa umuy hihtatani. ⁷ Uma umuhtusiwuwniy sohsok God aw noi'yuñwni; pi pam umumi tunatyawma. ⁸ Uma namituyqawi'yuñwe', tunatyaltotini; taq umuhtuwħqa, Nukpana, wukotohot hōykinumqat an hakiy hovalaniqe hepnuma. ⁹ Put aw uma rohomhtotimantani, umuhtuptsiwniy añ hūrs hoñkahkañwo, it navoti'yuñwee: Pay ahsupoq tūwaqatsit añ umún tuptsiwni'yuñqam piw umún hihta añ kānanvotyā. ¹⁰ Noqw uma hihsavo hihta añ kānanvotyāqw, God umuy pās pasiwani; umuy òqaltoyne', hūrs hoñnani. Pi pam umuy òkwatuwhqe, umuy wánwayi, uma aqwhaqami Christ Jesus amum kaptsi'tiwyaniqat òviy'ò. ¹¹ Nam sinom aqwhaqami sutsep put pas hihtatotat, Moñwílalwaa. Nam antaa.

Final Greetings

¹² Nu pay tsāvat umumi pēna, Silvanus nuy paañwaq'ò. Nuyniqw pam itupkoy anta, piw sohsok hihta añ qa atsat hinma. Nu umuy òqawhtoynaniqey nāwaknaqe òviy yan pēna, God núokwaat hímuniħqat umuy suan āawnaniqee. Put

akw uma hūrs hoñni. ¹³ Añ tuptsiwni'yuñqam Babylon ep yesqam, umún God namoramam, umuy öqalantota, pu iti Mark pīwu. ¹⁴ Uma nānatupkomnihqey pan nānami unañway'kahkañw na'qalantotamantani. Nam God sohsokmuy Christ Jesus sinomuyatuy kwakwhat unañwat máqani. Nam antaa.

God Lavaiyat An Puhuvasiwni New Testament in Hopi (US:hop:Hopi)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hopi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hopi [hop], USA

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hopi

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f1558f03-6e18-5edf-b292-77ef05524aff